

UREDBE – uporabljajo se neposredno v vseh državah članicah. v vseh državah članicah je neposredno zavezujoča in uporabna. Ima podobno veljavo kot zakon, ureja pravice, obveznosti in pravna področja. Je temeljni in splošni abstraktni akt prava. Uporablja se za nedoločeno število naslovnikov in nedoločeno število pravnih položajev. Objavijo se v Uradnem listu EU in začnejo veljati 20 dni po objavi.

DIREKTIVA – zavezuje vsako državo članico na katero je naslovljena. Za rezultate ki jih je treba doseči organom oblasti pa prepušča presojo o uporabi oblik in metod. Gre za neke vrste okvirnih zakonov skupnosti. Obvladuje namreč cilje, ki jih je treba doseči in prepušča državam članicam, da se odločijo za oblike in načine potrebne za njihovo doseganje. Direktive določajo cilje, ki jih morajo naslovljene države članice doseči v predpisanem roku (to je rok v katerem morajo države članice direktive v nacionalno pravo). Če država direktive ne prenese je to neizpolnjevanje obveznosti in lahko sodišče zahteva pravico do odškodninskega zahtevka na podlagi prava skupnosti. Direktiva je najpomembnejši predpis za prilagajanje zakonodaje držav članic.

ODLOČBA – je upravni akt, ki je naslovljen na posameznika ali skupino. Naslovnik je lahko država članica, fizične ali pravne osebe. Je individualni pravni akt in jo je treba neposredno vročiti in velja od dneva vročitve ali dneva objave v Uradnem listu. odločba je v celoti obvezujoča za naslovljence. je konkretni akt in ima neposredne učinke.

PRIPOROČILA, MNENJA - neobvezujoča akta.

Priporočilo je sredstvo za razlago. Z njim se oceni trenutni položaj, predlagajo usmeritve in izrazijo mnenja.

Mnenja – z njim se izrazijo stališča o nekem vprašanju ali napove določene smernice razvoja prihodnosti.

POSTOPEK POSVETOVANJA – je način sprejemanja odločitev. Ta postopek se uporablja predvsem, ko sprejemajo:

* odločitve na področju skupne kmetijske politike;

* odločitve glede uskladitve zakonodaje držav članic na področju prometnih davkov, carin,....;

* direktive za približevanje tistih zakonov in drugih predpisov držav članic, ki neposredno vplivajo na vzpostavitev ali delovanje skupnega trga;

* odločitve o ukrepih, ki so v zvezi z delovanjem skupnega trga potrebni zaradi posega do ciljev ;

Postopek posvetovanja: Svet se mora posvetovati z EP preden sprejme odločitev, toda mnenje EP ni obvezujoče! Postopek posvetovanja je dialog med KOMISIJO in SVETOM, ki poteka takole:

- Komisija poda predlog Svetu;
- Svet vpraša EP za mnenje o predlogu Komisije;
- ko EP poda mnenje, Svet odloči o predlogu, pri čemer mnenja EP ni dolžan upoštevati. Odločitev Sveta pripravi COREPER. Če je znotraj tega organa doseženo soglasje lahko Svet sprejme predlog brez razprave.

V tem postopku je vloga EP razmeroma majhna in je omejena na dajanje mnenja o predlogu odločitve, poglavitna pa sta Sveta in Komisija, ki sta odvisna eden od drugega. Dokler Svet ne sprejme odločitve lahko Komisija predlog umakne, tako da Svet ne more več sprejeti odločitve. Komisija lahko predlog tudi spremeni. Če Svet odloča s kvalificirano večino je vezan na prvotni oz. spremenjeni predlog Komisije. Če hoče predlog Komisija spremeniti, lahko to spremeni samo soglasno. Na vsebino odločitve lahko EP vpliva zgolj posredno v sodelovanju s Komisijo. Ta ima možnost, da predlog v skladu s pripombami EP spremeni. V tem primeru lahko Svet še vedno sprejme drugačno odločitev, vendar samo soglasno. Kljub temu, da Svet ni vezan na mnenje EP ga mora vseeno pridobiti. Če ta sprejme pravni akt ne da bi pridobil mnenja EP, se lahko akt razveljavi. Prav tako je Svet dolžan pridobiti ponovno mnenje EP, če je bil predlog pravnega akta pred sprejemom bistveno spremenjen, potem ko je EP že podal mnenje o prvotnem predlogu in spremembe ne izhajajo iz mnenja EP.

POSTOPEK SODELOVANJA – bistvo tega postopka je da lahko EP preko Komisije posredno vpliva na vsebino akta. To poteka v dveh fazah (branjih). Prva faza je enaka kot pri postopku posvetovanja, le da Svet po pridobitvi mnenja EP, ne sprejme nobene formalne odločitve temveč oblikuje skupno stališče. To je sporočil o tem kakšna naj bi bila odločitev, ki jo hoče Svet sprejeti. Druga faza je faza v kateri Svet skupno stališče predloži EP. Svet in Komisija morata izčrpno obvestiti EP o vseh razlogih Sveta za sprejem tega skupnega stališča, kakor tudi stališče Komisije. V drugi fazi lahko EP:

- skupno stališče odobri ali molči
- skupno stališče zavrne
- predlaga spremembe (amandmaje)

Če EP v treh mesecih skupno stališče odobri ali molči (ne sprejme nobene odločitve) lahko Svet dokončno sprejme akt v skladu s skupnim stališčem. Če je skupno stališče v skladu s predlogom Komisije odloča Svet s kvalificirano večino, sicer pa soglasno.

EP lahko skupno stališče zavrne z absolutno večino. Vendar lahko Svet predlog še vedno sprejme, vendar le soglasno in sicer v 3 mesecih od parlamentarne zavrnitve.

Če EP glede skupnega stališča predlaga spremembe (amandmaje) je za to zopet potreba absolutna večina. Predlog se vrne Komisiji. Če ta predlog na podlagi amandmajev spremeni, lahko Svet spremenjeni predlog s kvalificirano večino sprejme. V vseh drugih primerih pa mora Svet odločitev sprejeti soglasno.

Vloga EP je v tem postopku večja, saj ima možnost da predlog zavrne ali da predlaga amandmaje.

POSTOPEK SOODLOČANJA – uveden je bil z Maastrichtsko pogodbo. V katerem ima EP dejansko že položaj ZAKONODAJALCA. Najpomembnejša razlika med postopkom sodelovanja in soodločanja je ta, da ima EP pravico veta, tako da nobena odločitev ne more biti sprejeta proti njegovi volji. Ta postopek je nadomestil postopek sodelovanja in je predpisan glede na odločitve za notranji trg, zlasti za direktive/uredbe na področju:

- prostega gibanja delavcev
- prostega pretoka storitev, svobode zastavljanja sedeža
- priznavanja diplom, spričeval
- harmonizacija nacionalnih predpisov v zvezi z delovanjem notranjega trga
- sprejemanje spodbujevalnih ukrepov na področju šolstva, kulture...

Ta postopek predstavlja kompromis med različnimi interesi in je dokaj zapleten. Glede na to da je v postopku zakonodajalec Svet in EP, vložijo Komisija predlog pri obeh institucijah. Ko Svet sprejme mnenje EP, lahko s kvalificirano večino sprejme odločitev, če odobri vse spremembe, ki jih vsebuje mnenje EP ali če EP ne predlaga nobenih sprememb. Če Svet amandmaje noče sprejeti, sprejme s kvalificirano večino skupno stališče, katerega skupaj z obrazložitvijo predloži EP v drugo branje. V drugem branju lahko EP skupno stališče odobri ali molči; zavrne ali predlaga spremembe. V slednjih dveh primerih mora EP sprejeti odločitev z absolutno večino.

Če EP v treh mesecih skupno stališče odobri ali če ne sprejme odločitve se šteje bil predlagani akt sprejet v skladu s tem skupnim stališčem. Če pa EP skupno stališče zavrne se šteje, da predlagani akt ni bil sprejet. Če pa EP predlaga spremembe skupnemu stališču, se sprememnjeno stališče pošlje Svetu in Komisiji, ki podata svoje mnenje. Če v treh mesecih odobri vse spremembe Svet potem se šteje da je bil akt sprejet v obliki tako sprememljenega skupnega stališča. Svet odloča s kvalificirano večino o spremembah, katerim je Komisija nasprotovala, pa mora odločati soglasno. Če pa Svet ne odobri vseh amandmajev se sklicuje na tako imenovani PORAVNALNI ODBOR, ki ga sestavljajo tako člani Sveta in predstavniki EP. Njihova naloga je da s kvalificirano večino dosežejo soglasje o skupnem besedilu na podlagi skupnega stališča in sprememb, ki jih predlaga EP. V tem odboru sodeluje tudi Komisija, ki daje pobudo za uskladitev stališča EP in Sveta. Če poravnalni odbor odobri skupno besedilo imata EP in Svet na voljo 6 tednov, da sprejmeta predlagalni akt v skladu s skupnim besedilom. Če ena od institucij ne odobri v tem roku predlagalnega akta se šteje, da akt ni bil sprejet. S tem postopkom se zmanjša moč Komisije. Če Svet odobri amandmaje EP v prvem branju ali če bo v poravnalnem odboru sprejeto skupno stališče, lahko Svet s kvalificirano večino odloči drugače kot se je glasil predlog Komisije. Svet lahko predlog Komisije spremeni le soglasno.